СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА

спеціальність	Маркетинг	**обов'язковість дисципліни**	обов'язкова
освітня програма	Маркетинг	**факультет**	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський)	**кафедра**	економіки та бізнесу

ВИКЛАДАЧ

Зубков Сергій Олександрович

Вища освіта – спеціальність Економіка підприємства
Науковий ступінь – доктор економічних наук, спеціальність 08.00.04 Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)
Вчене звання – професор кафедри економіки та бізнесу
Досвід роботи – 20 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- досвід участі у міжнародному проекті за програмою Еразмус+ напряму Жан Моне "Digitalization of business processes and financial technologies: European experience for Ukraine" (101127664);
- співвиконавець держбюджетної НДР з цифрової трансформації бізнесу;
- співавтор 5 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій з питань розвитку цифрової економіки.

телефон		**електронна пошта**	s.zubkov@btu.kharkov.ua	**дистанційна підтримка**	Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Мета	Формування у здобувачів системи теоретичних знань та практичних навичок з аналізу, оцінки та ефективного застосування цифрових технологій у маркетинговій діяльності та бізнес-процесах підприємства.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	- здатність аналізувати та оцінювати вплив цифрових технологій на економічні процеси та бізнес-моделі (ЗК4, Р8). Форма контролю: есе, тестування; - здатність використовувати сучасні цифрові інструменти для збору, обробки та аналізу економічних даних (ЗК12, Р11). Форма контролю: практичні завдання; - здатність застосовувати технології великих даних для вирішення економічних завдань та прийняття управлінських рішень (ЗК4, ЗК12, Р11). Форма контролю: кейс-стаді, аналітичний звіт; - здатність оцінювати економічну ефективність впровадження цифрових технологій на підприємстві (ЗК4, ЗК12, Р8, Р11, Р12). Форма контролю: розрахункове завдання, презентація результатів; - здатність використовувати хмарні технології для оптимізації бізнес-процесів (ЗК12, Р14, Р16). Форма контролю: практичне завдання, тестування; - здатність аналізувати та інтерпретувати дані з цифрових платформ для прийняття бізнес-рішень (ЗК4, ЗК12, Р8). Форма контролю: аналітичний звіт, усне опитування; - здатність розробляти та впроваджувати системи кібербезпеки для захисту економічної інформації підприємства (ЗК4, ЗК12, Р8). Форма контролю: проектна робота, презентація; - здатність використовувати технології штучного інтелекту та машинного навчання для прогнозування економічних показників (ЗК4, ЗК12, Р8). Форма контролю: лабораторна робота, захист індивідуального завдання; - здатність розробляти та впроваджувати стратегії цифрового маркетингу (ЗК4, ЗК12, Р8). Форма контролю: групова проектна робота, презентація.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 16 годин практичних занять; підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота.
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів маркетингу і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності: ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	**Програмні результати навчання**	Р8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища. Р11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта. Р12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. Р14. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення. Р16. Відповідати вимогам, які висуваються до сучасного маркетолога, підвищувати рівень особистої професійної підготовки.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Розділ 1. Основи цифрових технологій в економіці

Лекція 1	**Концептуальні основи цифрової економіки**	**П-1**	Дослідження сучасних тенденцій розвитку цифрової економіки у світі та Україні, розрахунок індексів цифровізації економіки, порівняльний аналіз цифрового розвитку різних країн.	**Самостійна робота**	Опрацювання наукових публікацій щодо сутності та особливостей цифрової економіки. Складання глосарію основних термінів цифрової економіки з посиланнями на джерела. Підготовка огляду еволюції концепцій цифрової економіки (від електронної комерції до платформної економіки). Порівняльний аналіз визначень цифрової економіки в різних міжнародних організаціях (ОЕСР, Світовий банк, ЄС). Дослідження взаємозв'язку цифровізації та економічного зростання на основі міжнародних індексів.
Лекція 2	**Цифрові технології та їх вплив на економіку**	**П-1**	Аналіз структурних змін в економіці під впливом цифровізації, визначення галузей найбільш чутливих до цифрової трансформації, прогнозування змін.		Підготовка презентації про одну з новітніх цифрових технологій та її економічний потенціа. Моніторинг новин у сфері розвитку технологій штучного інтелекту, блокчейну або IoT. Аналіз впливу специфічної технології на конкретну галузь економіки. Огляд стартап-екосистеми у сфері розробки цифрових технологій в Україні. Дослідження технологій квантових обчислень та їх потенційного впливу на економіку.
Лекція 3	**Цифрова трансформація бізнесу**	**П-2**	Складання дорожньої карти цифрової трансформації на прикладі конкретного підприємства, визначення етапів, ресурсів та очікуваних результатів.		Аналіз кейсу успішної цифрової трансформації підприємства (на конкретному прикладі). Розробка концепції цифрової трансформації для обраного підприємства. Дослідження змін організаційної культури під впливом цифровізації. Оцінка готовності підприємств певної галузі до цифрової трансформації. Аналіз помилок та невдач проектів цифрової трансформації.
Лекція 4	**Цифрові платформи та екосистеми**	**П-2**	Дослідження механізмів створення вартості на цифрових платформах, побудова карти екосистеми платформи, аналіз мережевих ефектів.		Дослідження механізмів роботи та бізнес-моделей глобальних цифрових платформ. Аналіз українських цифрових платформ, їх конкурентоспроможності та перспектив. Розробка концепції нової цифрової платформи для певного ринку. Вивчення механізмів формування цінності в цифрових екосистемах. Порівняльний аналіз цифрових екосистем різних технологічних гігантів.
Лекція 5	**Економіка великих даних та аналітика**	**П-3**	Ознайомлення з інструментами аналізу даних, робота з відкритими наборами даних, побудова аналітичних звітів та візуалізацій.		Робота з відкритими наборами даних та створення аналітичного звіту. Дослідження методів монетизації даних на різних цифрових платформах. Аналіз ринку послуг з аналітики даних в Україні та світі. Розробка проекту використання великих даних для вирішення конкретної бізнес-задачі. Дослідження етичних аспектів використання великих даних.

Лекція 6	**Цифрові фінанси та фінтех**	**П-3**	Порівняльний аналіз існуючих фінтех-сервісів, оцінка їх функціональності, зручності використання та економічної ефективності, моделювання інноваційних фінтех-рішень.		Аналіз трендів розвитку фінтех-індустрії в Україні та світі. Дослідження впливу цифрових валют центральних банків на фінансову систему. Порівняльний аналіз існуючих платіжних систем та цифрових гаманців. Вивчення технології блокчейн та її використання в фінансовому секторі. Аналіз регуляторних викликів у сфері цифрових фінансів.
Лекція 7	**Цифровий маркетинг та електронна комерція**	**П-4**	Планування цифрової маркетингової кампанії, вибір каналів комунікації, формування бюджету, розробка KPI та методів оцінки ефективності.		Розробка стратегії цифрового маркетингу для конкретного продукту. Аналіз ефективності різних каналів цифрового маркетингу. Дослідження технологій персоналізації в електронній комерції. Аналіз поведінки споживачів в цифровому середовищі. Оцінка впливу соціальних мереж на ринок електронної комерції.
Розділ 2. Застосування цифрових технологій у бізнес-процесах					
Лекція 8	**Індустрія 4.0 та цифрове виробництво**	**П-5**	Створення концепції "розумного виробництва", вибір технологій для автоматизації та оптимізації, обґрунтування економічної ефективності впровадження.	**Самостійна робота**	Дослідження стану впровадження технологій Індустрії 4.0 в Україні. Аналіз економічного ефекту від впровадження технологій адитивного виробництва. Вивчення кейсів впровадження розумних фабрик та їх економічної ефективності. Дослідження трансформації ланцюгів поставок під впливом цифровізації виробництва. Аналіз технологій цифрових двійників та їх застосування у виробництві.
Лекція 9	**Економіка спільного споживання**	**П-5**	Аналіз існуючих платформ спільного споживання, розробка концепції нової платформи для вітчизняного ринку, оцінка потенційної ефективності та соціально-економічних ефектів.		Аналіз розвитку шерингової економіки в різних секторах (транспорт, житло, послуги). Дослідження соціально-економічних ефектів від платформ спільного споживання. Розробка концепції шерингової платформи для локального ринку. Аналіз регуляторних викликів у сфері економіки спільного споживання. Оцінка впливу COVID-19 на розвиток економіки спільного споживання.
Лекція 10	**Цифрова інфраструктура**	**П-6**	Дослідження поточного стану розвитку цифрової інфраструктури України. Порівняльний аналіз розвитку цифрової інфраструктури України з трьома країнами Розробка карти покриття цифрової інфраструктури регіону (області) з виявленням "білих плям" та проблемних зон.		Дослідження стану цифрової інфраструктури в регіонах України. Аналіз взаємозв'язку між розвитком цифрової інфраструктури та економічним зростанням. Вивчення міжнародного досвіду розвитку мобільних технологій 5G. Оцінка інвестиційної привабливості проектів розвитку цифрової інфраструктури. Аналіз перспектив розвитку супутникового інтернету та його економічних ефектів.
Лекція 11	**Кібербезпека та захист даних**	**П-6**	Ідентифікація, аналіз та оцінка кіберризиків для підприємства, розробка програми кібербезпеки, обґрунтування економічної доцільності інвестицій у кібербезпеку.		Аналіз економічних втрат від кіберінцидентів у різних галузях. Дослідження ринку послуг з кібербезпеки в Україні. Розробка політики кібербезпеки для підприємства. Аналіз страхування кіберризиків як інструменту управління ризиками. Дослідження взаємозв'язку між інвестиціями в кібербезпеку та економічною ефективністю бізнесу.

Лекція 12	**Цифрове підприємництво та стартапи**	**П-7**	Формування бізнес-моделі цифрового стартапу, проведення аналізу ринку, складання фінансового плану, підготовка презентації для потенційних інвесторів		Аналіз екосистеми підтримки цифрового підприємництва в Україні. Розробка бізнес-моделі цифрового стартапу. Дослідження джерел фінансування цифрових стартапів. Аналіз успішних кейсів виходу українських цифрових стартапів на міжнародні ринки. Оцінка стартап-проекту за методологією Lean Canvas.
Лекція 13	**Цифровий ринок праці та майбутнє роботи**	**П-7**	Аналіз змін у структурі зайнятості, прогнозування попиту на професії, розробка рекомендацій щодо розвитку цифрових компетентностей.		Дослідження трансформації структури зайнятості під впливом цифровізації. Аналіз попиту на цифрові компетенції на ринку праці. Вивчення моделей організації віддаленої роботи та їх ефективності. Прогнозування впливу автоматизації на зайнятість у різних галузях. Дослідження цифрових платформ для фрілансу та їх впливу на ринок праці
Лекція 14	**Правові та етичні аспекти цифрової економіки**	**П-8**	Аналіз законодавчого регулювання цифрової економіки в Україні. Чек-лист відповідності підприємства вимогам законодавства щодо захисту персональних даних. Розробка етичного кодексу для цифрової компанії з урахуванням принципів корпоративної соціальної відповідальності.		Аналіз законодавства України щодо регулювання цифрової економіки. Порівняльний аналіз підходів до регулювання цифрових технологій у різних країнах. Дослідження питань оподаткування в цифровій економіці. Аналіз етичних проблем використання штучного інтелекту. Вивчення правових аспектів захисту інтелектуальної власності в цифровому середовищі.
Лекція 15	**Державна політика у сфері цифрової економіки**	**П-8**	Аналіз діючої державної політики України у сфері цифрової економіки. Міжнародний досвід державного регулювання цифрової економіки. SWOT-аналіз державної політики України у сфері цифрової економіки.		Аналіз національної стратегії цифрового розвитку України. Порівняльний аналіз політик цифрової трансформації в різних країнах. Дослідження ефективності програм електронного урядування. Оцінка регуляторного впливу законодавчих актів у сфері цифрової економіки. Розробка пропозицій щодо вдосконалення державної політики у сфері цифрової економіки.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Основи цифрової економіки. Навчальний посібник / За ред. Крисоватий А. І., Гулей А. І., Язлюк Б. О., Ліп'яніна-Гончаренко Х. В., Максимович В. І., Бутов А. М. – Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 274 с.
2. Проривні технології в економіці і бізнесі (досвід ЄС та практика України у світлі III, IV і V промислових революцій) : навчальний посібник / за ред. Л. Г. Мельника та Б. Л. Ковальова. Суми : Сумський державний університет, 2020. 180 с.
3. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. – К. : НАУ, 2022. – 200 с.
4. Цифрова економіка: підручник / Н.В. Касьянова, Т.І. Олешко, С.Ф. Смерічевський, Н.О. Іванченко, Д.М. Квашук, І.В. Пономаренко, О.С. Подскребко, Н.В. Попик, О.М. Густера, Я.В. Крисак. Видання друге, виправлене та доповнене. Київ: НАУ, 2024. 224 с
5. Цифрова трансформація промислового менеджменту: теорія і практика : монографія за ред. д. філософ. н., проф. В. Г. Воронкової, д. е. н., проф. Н. Г. Метеленко. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. 816 с.
6. Цифрові технології в інноваційній трансформації економіки України : колективна монографія / Єгоров І.Ю., Никифорук О.І. та ін. ; за ред.: чл.-кор. НАН України Єгорова І.Ю., д.е.н. Никифорук О.І., к.е.н. Ліра В.Е. ; НАН України, ДУ "Ін-т. екон. та прогнозув. НАН України". Електрон. ресурс. К., 2020. 308 с.

Методичне забезпечення

1. Зубков С.О. Цифрова економіка: Опорний конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної, заочної форми навчання за спеціальністю 075 «Маркетинг». Х. ДБТУ, 2024.
2. Зубков С.О. Цифрова економіка: Методичні вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної, заочної форми навчання за спеціальністю 075 «Маркетинг». Х. ДБТУ, 2024.
3. Зубков С.О. Цифрова економіка: Методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної, заочної форми навчання за спеціальністю 075 «Маркетинг». Х. ДБТУ, 2024.
4. Зубков С.О. Цифрова економка: Тестові завдання для контролю знань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної, заочної форми навчання за спеціальністю 075 «Маркетинг». Х. ДБТУ, 2024.
5. Зубков С.О. Цифрові економіка: Методичні вказівки до виконання індивідуальної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг». Х. ДБТУ, 2024.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

(https:// biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/pol-org-op-25rv1.pdf))

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Поточний контроль	60 бальна сумарна	До 45	Поточне тестування та самостійна робота
		До 15	Індивідуальне навчально-дослідне завдання
Підсумковий контроль (екзамен)	100 бальна ECTS (стандартна)	До 60	Результати виконання всіх видів навчальної роботи
		До 40	Екзамен

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету (https://library.btu.kharkov.ua/images/docs/KODEKS%20akademicnoi%20dobrocesnosti.pdf) та вимог, які прописані у Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/norm-b-acad-pol1v.pdf) виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.